

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicas & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

II. De Magis, ubi exponitur illud de Canticis Egredimini Filiæ Sion & videte
Regem Salomonem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

IN EPIPHANIA DOMINI,

SERMO II.

*De Magis, ubi exponitur illud de Canticis : Egredimini filiae
Sion & videte Regem Salomonem. Cant. 3. d.*

Tres apparitiones Domini legimus, una quidem die, sed non uno tempore factas. Prima mirabilis secunda, mirabilis tertia, sed prima apparitio mirabilis admiranda. Mirabilis aquarum mutatio ; mirabilis Joannis & columbae pariter & paternae vocis attestatio ; sed illud mirabile magis, quod agnitus est à Magis. Nam quod Deum agnoscent, indicat adoratio, indicat thuris oblatio. Nec solum Deum, sed & regem agnoscunt, quod designatur in auro. Et in his non latet eos magnum pietatis Sacramentum : unde & myrrha indicat moritum. Adorant Magi & offerunt munera adhuc fugenti matris ubera. Sed ubi est, ô Magi, ubi est purpura regis huius ? Nunquid viles panni isti, quibus est involutus ? Si rex est, diadema eius ubi est ? Sed vos eum verè videtis in diademate, quo coronavit eum mater sua : in sacco mortalitatis, de quo resurgens ait^a. Quia concidisti faciem meum, & circundasti me luctum.

a Psal. 29.c

*b Cant. 3. d
Angelii invitati ad visitationem ad videndum Regem Christum.*

c Luc. 2.b

Anime sæculares moverentur ad videndum Regem & qualis ille egressus.

TRes apparitiones Domini legimus, una quidem die, sed non uno tempore factas. Et quidem mirabilis secunda, mirabilis tertia, sed prima apparitio mirabilis admiranda. Mirabilis aquarum mutatio ; mirabilis Joannis & columbae pariter & paternae vocis attestatio ; sed illud mirabile magis, quod agnitus est à Magis. Nam quod Deum agnoscent, indicat adoratio, indicat thuris oblatio. Nec solum Deum, sed & regem agnoscunt, quod designatur in auro. Et in his non latet eos magnum pietatis Sacramentum : unde & myrrha indicat moritum. Adorant Magi & offerunt munera adhuc fugenti matris ubera. Sed ubi est, ô Magi, ubi est purpura regis huius ? Nunquid viles panni isti, quibus est involutus ? Si rex est, diadema eius ubi est ? Sed vos eum verè videtis in diademate, quo coronavit eum mater sua : in sacco mortalitatis, de quo resurgens ait^a. Quia concidisti faciem meum, & circundasti me luctum. Egredimini filiae Sion, & videte regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua^b, &c. Egredimini virtutes Angelicæ, incole civitatis supernæ. Ecce rex vester, sed in corona nostra, in diademate quo coronavit eum mater sua. Sed his deliciis usque modo caruistis, hanc habetis dulcedinem non gustatis. Habetis sublimitatem eius, sed humilitatem eius non vidistis. Egredimini igitur & videte regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua.

Veruntamen non est opus illis nostra exhortatione : quoniam ipsi sunt, qui desiderant in illum prospicere. Illis enim quanto sublimitas notior, tanto humilitas preciosior & amabilior est. Unde licet nobis maior sit causa luctiæ (nobis enim natus est, & nobis datus) tamen ipsi nos præveniunt, ipsi nos exhortantur. Probat hoc Angelus^c, qui gaudium magnum evangelizat pastoribus, & quæ cum eo facta est multitudo cœlestis exercitus. Vobis ergo dicimus, filiae Sion, anime sæculares, debiles, delicatae filiae, non filii ; in quibus nihil est fortitudinis, nihil est virilis animi : Egredimini, filiae Sion. Egredimini de sensu carnis, ad intellectum mentis ; de servitute carnalis concupiscentiæ, ad libertatem spiritualis intelligentiæ. Egredimini de terra vestra, & de cognatione vestra, & de domo Patris vestri, & videte regem Salomonem : alioquin non erit tutum vobis videre eum Ecclesiasten. Idem enim qui Salomon, id est, pacificus in exilio est, ecclesiastes, id est, concionator erit in iudicio : id id est,

In Epiphania Domini, Sermo II. 121

id est, dilectus Dominus in regno. In exilio mansuetus & amabilis, in iudicio justus & terribilis, in regno gloriosus & admirabilis. Egregimini igitur & videte regem Salomonem: nam ubique rex est. Licet enim regnum eius non sit de hoc mundo^d, tamen rex est etiam in hoc mundo. ^dIean. 18. ^e Interrogamus siquidem; Ergo rex es tu? Ego, inquit^e, in hoc natus sum, ^eIbid. f & in hoc veni in mundum. Hic ergo rex est morum, in iudicio discretor meritorum, in regno distributor præmiorum.

Egregimini proinde filiæ Sion, & videte regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua: in corona paupertatis, in corona miseriæ. Siquidem coronatus est & à noverca sua corona spinea, corona miseriæ: coronandus à familia sua corona justitiæ, quando exhibunt Angeli, & tollent de regno eius omnia scandala, quando veuiet ad iudicium cum senioribus populi sui: cùm pugnabit pro eo orbis terræ adversus insensatos. Coronat eum & Pater coronagloriæ, sicut psalmus ait^f: *Gloria & honore coronaisti eum.* Videte eum filiæ Sion, in diade- ^fPsal. 8. b mate quo coronavit eum mater sua. Suscipe coronam parvuli, propter vos regis vestri, & unà cum Magis humilitatem eius adorate, quorum fidei devotio vobis hodie proponitur in exemplo. Cui enim comparabimus, & cui similes æstimabimus viros istos? Si Latronis fidem, si Centurionis confessionem considero, in eo superexcellere videntur isti, quod iam tunc miracula multa fecerat, iam tunc à multis prædicatus fuerat, à multis adoratus. Attamen consideremus quid & illi dixerint. Clamabat Latro de Cruce^g: *Domine, memento mei cùm veneris in Regnum tuum.* ^gLuc. 23. c Ergóne per supplicium ille vadit in regnum? Quis indicavit tibi quoniam oportebat pati Christum, & sic intrare in gloriam suam? Tu quoque Centurio eum unde nossti? Videns quod sic clamans expirasset, *Verè,* inquit^h, *hic homo filius Dei erat.* Mira res, & omni admiratione digna!

Magorum fides & devotio excellit Latronis & Centurionis fidem.

^h Matt. 27. f

Propterea rogo vos, intuemini & videte quam oculata sit fides: quam lynceos oculos habeat, diligenter considerate. Cognoscit Dei filium lactantem, cognoscit in ligno pendentem, cognoscit morientem. Siquidem Latro in patibulo, Magi in stabulo cognoscunt: ille clavis infixum, Iste pannis involutum: Centurio verò vitam agnovit in morte. Iste Dei virtutem in teneri corporis infirmitate, ille summum spiritum in expiratione, isti Dei verbum in infantia cognovere. Siquidem quiequid illi sermonibus, isti muneribus confitentur. Latro Regem, Centurio DEI filium simul & hominem pronunciat. Et hæc tria ipsa Magorum munera indicant, nisi quod thure non tam Dei Filium monstravere, quam DEUM. Obscuramus ergo, charissimi, prospicte vobis tanta charitas, quam vobis DEUS maiestatis exhibuit: tanta humilitas quam

Sermones S. Bernardi.

Q

suscepit:

Fidei oculi lyncei ad cognoscenda arcana, & ab oculis corporis abscondita.

suscepit: tanta benignitas quæ vobis per Christi humilitatem apparuit. Agamus gratias redemptori & mediatori nostro, per quem nobis innuit tam bona erga nos voluntas Dei Patris. Siquidem talem iam novimus eius animum, ut non immerito dicamus: *Sic currimus, non quasi in i. Cor. 9. d incertum*¹. Profecto enim tale est erga nos cor Dei Patris, quale nobis expressit qui de eius corde processit.

IN EPIPHANIA DOMINI,
SERMO III.

Vbi est, qui natus est rex Iudeorum? Eccl. Matth. 2. a

Diebus seleni- nibus quales precipue ser- mones conve- niant. **N**ecessarium nobis videtur, Fratres, juxta cæterarum solemnitatum consuetudinem, etiam solemnitatis hodiernæ vobis exponere rationem. Interdum enim contra vitia loquimur, & genus illud sermonis perutile; sed diebus cæteris videtur opportunius convenire. Festivis autem, & maximè in præcipuis solemnitatibus magis circa ea quæ solemnitatis sunt, immorandum videtur, ut pariter & erudiatur animus, & excitetur affectus. Quomodo enim celebrabis quod necritis, aut quomodo scietis, nisi annuncietur vobis? Propterea non sit molestum his qui sunt in lege periti, si parum doctis morem gerimus, ut exigit ratio charitatis. Credo enim ne ipsos quidem suis epulis else fraudandos, si minus eruditis tanquam popularibus turbis grossiores prius apposuerint cibos. Ita verò apponent, si fraternæ charitatis intuitu placuerint eis quæ necessaria sunt, non satis intelligentibus, et si fortasse fibi minus necessaria videantur. Sic autem fragmenta postmodum recolligent sibi ipsis, si diligenter recogitantes subtiliora quæque tanquam munda animalia ruminaverint; quæ parum intelligibiles animos præ subtilitate effugerint.

Epiphania so- lemnitas quid significet,

Trina Domi- nus apparitio hodie celebra- tur.

Solemnitas igitur hodiernæ diei ab apparitione nomen accepit. Epiphania quidem apparitio est. Hodie ergo Apparitio Domini celebratur: non tantum una, sed trina, sicut à Patribus nostris accepimus. Hodie enim parvulus rex noster paucis à Nativitate diebus transactis stella declarante primitiis gentium apparuit. Hodie quoque, cum jam triginta fermè in dispensatione carnis egisset annos: qui secundum divinitatem idem ipse est, & anni eius non deficiunt: inter populares turbas absconditus ad Jordanem baptizandus advenit: sed testimonio Dei Patris innuit. Hodie nihilominus cum discipulis suis vocatus ad nuptias, deficiente vino, signo admirabili suæ potentiae aquas in vinum mutavit. Sed delectat eam, quæ in infantia Salvatoris facta est, apparitionem & diligenter intueri, quoniam & dulcissima est, & specialius hodie noscitur celebrari.

Hodie